

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๖

พระธรรมะเทศนาโครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระชนมพรรษาในหลวงครบ ๘๕ พรรษา

เรื่อง จุดมุ่งหมายคือพระนิพพาน

วันจันทร์ที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๕

โมทนาสาธุกับทุกคนที่มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัยอันมีพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นประธาน เพราะฉะนั้นการประพฤติปฏิบัติของทุกคนต้องมีจุดมุ่งหมาย

คำว่ามีจุดมุ่งหมายก็คือมุ่งหมายเพื่อพระนิพพานอย่างเดียว ไม่ได้มุ่งหมายไปอย่างอื่น

การที่เราจะมุ่งหมายไปนิพพานเราก็จะต้องทำความรู้จักเรื่องของพระนิพพาน นิพพานัง ปรมัง

สุขขังเป็นยังงัย นิพพานัง ปรมัง สุขญญังเป็นยังงัย แล้วเราก็จะต้องพยายามศึกษาหาความรู้ นิพพานัง

ปรมัง สุขขังก็คือจิตของเราไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ปรุงแต่งนั่นแหละ

จิตเราว่างจึงไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ปรุงแต่ง คำว่าจิตว่างว่างจากอะไร? ว่างจากอารมณ์คือว่างจากรูป

เสียง กลิ่น รส โภกฐัพพะ ธรรมารมณห์ทั้งหมดทั้งอดีต ปัจจุบัน

อนาคตทำความรู้ในปัจจุบันให้ว่างทำจิตว่างปัจจุบันที่มีอะไรผ่านมาก็ตาม มีรูปผ่านมา เสียงผ่านมา

กลิ่นผ่านมา รสผ่านมาผ่านไป สัมผัสผ่านมาผ่านไปว่างหมด นั่นนะเป็นการขอร่มอัปเดตความว่าง

เมื่อเรารู้วิธีการหรือแนวทางเราจะได้ไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ปรุงแต่งรูป เสียง กลิ่น รส โภกฐัพพะ

ธรรมารมณห์มันก็ว่างไปด้วย

เมื่อมันว่างไปแล้วไม่มีการวิตกวิจารณ์สังขารไม่ปรุงแต่งเนี่ยนิรามิสสุขจะเกิดขึ้นสุขที่อาศัยความว่างเกิดแล้ว

ก็จิตเป็นปกติจิตไม่เร้าร้อนไม่วุ่นวายนั่นนะเพราะจิตมันสงบจากอารมณ์

จิตที่ไม่เคยได้รับการฝึกหัดไม่เคยได้รับความเยียบสงบไม่รู้จักที่จะว่าง

เมื่อมาได้รับความว่างแล้วเราก็จะรู้ได้เป็นปัจเจกตั้งว่านิพพานัง ปรมัง

สุขขังเป็นอย่างนี้เองที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้ก็คือไม่มีวิตกวิจารณ์สังขารไม่ปรุงแต่ง จิตว่างจากอารมณ์ทั้งหมด

จิตอยู่เหนือเวทนาไม่สุขไม่ทุกข์ไม่ตีใจไม่เสียใจไม่ต้องอุเบกขานะเป็นนิพพานัง ปรมัง สุขขังในปัจจุบัน

ถ้าเรารักษาคิดให้ว่างได้ทุกอริยาบถคือเย็น เดิน นั่ง

นอนเพราะเราเป็นนักปฏิบัติเพื่อความวิมุตติหลุดพ้นคือหลุดพ้นจากอารมณ์เนี่ยแล้วจิตมันจะได้ว่างมีความ

สงบ เมื่อจิตมันว่างสงบแล้วเราก็จะรู้ว่าอ้อ!

ความสงบเกิดขึ้นความสงบใจคือความสงบจากอารมณ์จากความรู้สึกนึกคิดที่มันเคยปรุงแต่งมันเคยฟุ้งซ่าน

มันหายไปหรือว่างไปเนี่ยแหละนิพพานัง ปรมัง สุขขัง

ถ้าเรามีปกติอยู่ได้ความว่างเช่นนี้เราก็จะได้เข้าถึงถ้าเราปฏิบัติความว่างให้ยืนยาวต่อไปจนกระทั่งหมดอา

ยุขัยนั่นนะชำนาญจิตชำนาญกับความว่างเวลาตายแล้วก็จะเข้าถึงนิพพานัง ปรมัง

สุขญญังจิตยอมอ่อนนุ่มไปสู่นิพพานัง ปรมัง สุขญญังด้วยความเคยชินคือดับความรู้สึก

ที่แรกก็ยังมีความรู้สึกอยู่บ้างคือรู้สึกว่าง แต่เวลานิพพานัง ปรมัง

สัญญาแล้วก็ต้องดับตัวผู้รู้ผู้ดับจิตวิญญาณทั้งหมดดับตัวผู้รู้ทั้งหมด
นั่นแหละมันจึงจะเข้าถึงนิพพาน ประมัญญา สัญญา

เป็นความรู้อัจฉริยะเฉพาะตนเองที่ฝึกหัดอบรมความว่างมาตลอดต้องว่าอย่างนี้ถ้าใครไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ
ดีไม่มีทางรู้เด็ดขาดไม่ต้องค้นคว้าไม่ได้เด็ดขาด ที่พระพุทธเจ้าแสดงว่ามรรคมีองค์

๘ ประการนั้นแหละมีสองระยะ

ระยะหนึ่งมีสัมมาทิฐิเห็นชอบแต่พอเราเข้าใจแล้วเราอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงปัจจุบันนะ

ถ้าอยู่ทางโลกมีครอบครัวก็ต้องใช้มรรค ๘ สัมมาทิฐิเห็นชอบคือสิ่งที่ไม่ผิดศีลไม่ผิดธรรม

คำว่าเห็นชอบคือเห็นถูกต้องคือเห็นตามธรรมตามศีล สัมมาสังกัปปो ดำริชอบก็ดำริ

ดำริเพื่อให้เป็นไปตามศีลในธรรม

สัมมาวาจาพูดชอบก็พูดอยู่ในขอบเขตของศีลของธรรมไม่มุสวาทาไม่พูดโกหกพูดส่อเสียดพูดคำหยาบคาย
ไม่พูดเพื่อจ้อเหลวไหลเนียเขาเรียกสัมมาวาจาการพูดจาชอบอยู่ในขอบเขต

สัมมากรรมมันโตการงานชอบก็คือไม่ผิดกฎหมายบ้านเมืองไม่ผิดศีลธรรมที่เราจะทำการงานทุกชนิดต้องมีหิริ
โอตตปปะ หิริความละอาย

โอตตปปะความเกรงกลัวต่อบาปนั่นแหละจึงจะเป็นสัมมากรรมมันโตคือสิ่งที่ควรทำคือทำอยู่ในขอบเขตของ
หิริโอตตปปะที่ทำให้เป็นสัมมาตลอดถึงกรรมมันโตการงานทุกชนิดต้องให้ว่าผิดศีลผิดธรรมใหม่สิ่งที่เราจะทำ
เมื่อเรารู้ว่าถ้าผิดศีลก็ไม่ทำผิดธรรมก็ไม่ทำจะได้มีหิริโอตตปปะในการทำกิจหน้าที่ทุกหน้าที่

ที่เรามีภาระที่จะต้องทำ สัมมาอาชีโวอาชีพชอบการเลี้ยงตัวด้วยสัมมาอาชีพ

อาชีพนั้นต้องไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนการทำมาค้าขายเราก็รู้ขอบเขตในการกำไรขาดทุนแล้ว
เราก็จัดให้พอดีไม่ต้องเป็นทุกข์กับการค้าขายเราก็ต้องรู้เหตุผลการเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวเนียไม่ใช่แต่

เลี้ยงตัวเองคนเดียวต้องเลี้ยงทั้งครอบครัวแต่เราต้องไม่ทำคือไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนก็คือ

ทำยังงัยจึงจะไม่เอาเปรียบเขาเกินไปแล้วก็มีความยุติธรรมแก่ตัวเองแล้วก็คุ้มค่าคุ้มราคาในการที่จะทำมา

ค้าขายในการที่จะจัดปลูกจัดทำ สัมมาอาชีพลีเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัว อันนี้เป็นสัมมาทิฐิหรือเป็นมรรค

สัมมาสติระลึกชอบก็ระลึกแต่ในทางที่ถูกต้อง ระลึกถึงศีลถึงธรรมไม่ไประลึกอย่างอื่น

ถ้าเราระลึกอย่างอื่นแล้วไปฟุ้งซ่านแล้วปรุงแต่งแล้วจะทำให้ผิดศีลผิดธรรมสิ่งที่ผิดศีลผิดธรรมก็ไม่เอา

สัมมาสมาธิตั้งใจมั่นชอบก็ตั้งใจที่จะทำความดี ทำเฉพาะตนด้วย

ทำด้วยความตั้งใจมั่นเราจะทำดีต่อประเทศชาติ พระพุทธศาสนา

พระมหากษัตริย์นี้แหละเขาเรียกความตั้งใจมั่นในมรรค ๘ ต้องมีนัยยะตามนี้

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติเพื่อมรรค ผล นิพพานเนียต้องว่างจากมรรค ๘

คือว่างจากความเห็นคือว่างจากสัมมาทิฐิเห็นชอบ ว่างจากสัมมาสังกัปปอ ว่างจากการดำริชอบ

ว่างจากสัมมาวาจาการพูดชอบ ว่างจากสัมมากรรมมันโตการงานชอบ

ว่างจากสัมมาอาชีโวอาชีพชอบเพราะนิพพานไม่มีให้ไปทำอาชีพ ต้องว่างจากอาชีพ

สัมมาสติระลึกชอบก็ตัดสติทิ้งเลยไม่ให้ระลึกถึงพ่อแม่พี่น้องบุตรภรรยาสามีการงานทุกชนิด

ตัดการระลึกคือใช้สัมปชัญญะรู้จิตรู้สติไม่ให้มันระลึก สัมมาสมาธิการตั้งใจมั่นชอบ

ตั้งใจมั่นกับพระนิพพาน นิพพานัง ปรมัง

สูญญ์อย่างเดียวจิตใจจะดับยังงัยวิญญูญาณจะดับยังงัยความดับที่ไม่มีเชื้อก็คือดับตัวผู้รู้ผู้ตื่นแหละเพราะไอ้ตัวผู้รู้ผู้ตื่นไปกินอารมณ์ไปเสพอารมณ์ไปทำให้วุ่นวายเพราะฉะนั้นต้องดับตัวผู้รู้ผู้ตื่นจึงจะถูกต้อง ถ้าไปมัวรู้เจริญผู้รู้มันก็ยิ่งฟุ้งซ่านไปเรื่อยๆหาความสงบที่แท้จริงไม่ได้ จึงเข้าสู่นิพพานัง ปรมัง

สูญญ์ของพระพุทธเจ้าไม่ได้ จึงคิดเอาเอง

ที่นึกว่าเป็นนิพพานนั่นนิพพานนี่แต่ว่าไม่ใช่นิพพานพระพุทธเจ้า นิพพานของพระพุทธเจ้าต้องนิพพานัง ปรมัง

สูญญ์อย่างเดียวนั้นแหละเราต้องมีจุดมุ่งหมายตรงนี้แล้วเราต้องมีความจริงใจแล้วที่เรียกว่าความตั้งใจมั่นนั้นแหละต้องตั้งมั่นกับความจริงใจจริงใจก็เป็นสัจจะที่พูดต่อมาแล้วเชื่อมโยงมาตั้งแต่ทานให้แล้วก็ว่างศีลละเว้นแล้วก็ว่าง เนกขัมมะอดใจเพื่อมีทานมีศีลแล้วก็เพื่อว่าง

ใช้ปัญญาเหตุผลในทานในศีลเพื่อมีศีลมีทานมีศีลก็เพื่อว่าง

วิริยะเพียรในทานในศีลก็เพียรในทานในศีลก็เพียรเพื่อให้ว่าง

ว่างภายในว่างภายนอกไอ้ที่ว่างในทานหมายถึงว่าเพียรในทานนั้นนั้นก็ยังมีทุกข์อยู่มีภพขวนขวายอยู่มีทานมากทานน้อยยังมีวิตกวิจารณ์สังขารปรุงแต่งในทานอยู่ แต่ก็ให้รู้ว่าทานนั้นเป็นไปเพื่อความว่าง

เพียรก็เพียรทานเพียรศีลก็เพื่อทานเพื่อให้ว่างไปจากวัตถุ ศีลละเว้นเพื่อให้ว่างไปจากใจ

ทั้งภายในภายนอกมันจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันคือว่างทั้งภายในภายนอก

แล้วก็เพียรก็ต้องมีขันติอดกลั้นอดทนทุกรูปแบบเพราะการเวียนว่ายตายเกิดของคนหรือญาติพี่น้องอะไรที่เรายังเกี่ยวเนื่องทางโลกอยู่ แต่ถ้าเรามาประพฤติปฏิบัติแล้วเลิกไม่ยุ่งเกี่ยวแน่นอน

เราไม่ยุ่งไม่วุ่นวายกับใครๆทั้งหมด แล้วเราก็ว่างต่อไปเนี่ยเขาเรียกขันติอดทน

อดทนอดกลั้นในภาระหน้าที่แต่ละวันเฉพาะตัวก็ให้ว่างให้หมด ทำจิตให้ว่างทำปัญหาให้น้อยลง

ทำภารกิจของเราให้สั้นลงหรือว่างลง ไม่ต้องคำนึงถึงปัจจัยอย่างอื่น

ถ้าเราไม่ได้รับผิดชอบภาระการงานเพื่อสังคมสมาคมหรืออย่างอื่นแล้วเราไม่ต้องไปยุ่ง

เรื่องของเขาเราไม่ยุ่งเรื่องของเรา ก็จะจบจะสั้นก็คือว่าง ต้องคิดอย่างนี้ต้องทำแบบนี้ต้องทนให้ได้

แล้วก็สัจจะมีความจริงใจเพื่อที่จะประพฤติปฏิบัติ

เพื่อให้เข้าถึงความว่างอย่างบริสุทธิ์ว่างอย่างเดียวยังไม่บริสุทธิ์ ว่างจากงานว่างจากการ

ว่างจากอะไรก็ช่างแต่ก็ยังไม่บริสุทธิ์แต่ว่างอย่างเดียวต้องว่างอย่างบริสุทธิ์ ต้องว่างทั้งภายในภายนอก

นั้นว่างภาวะก็คือว่างภายนอก แต่จิตก็ยังปรุงแต่งอยู่ก็ยังไม่ถูกต้อง

ต้องว่างทั้งภายในภายนอกนั้นแหละจึงจะว่างอย่างบริสุทธิ์ เมื่อเรารู้แล้วเราเข้าใจแล้ว

สัจจะความจริงใจในความว่าง นั้นแหละสัจจะตัวเนี่ยก็เป็นตัวที่เป็นรากเหง้าของสมาธิ

ถ้าเราไม่มีสมาธิไม่สามารถที่จะตั้งสัจจะทำให้สัจจะมีขึ้นในจิตใจได้ เพราะฉะนั้นเรามีสัจจะนั้นแหละ

สัจจะตัวสมาธิที่ถูกต้องเป็นรากเหง้าของสมาธิ เพราะอะไร? ถ้าเสียสัจจะแล้วก็เสียศีล

เสียศีลแล้วก็หาเน้นมากลบบหานี้มากลบลอกลวงเขาโกหกโกให้หัวไปมันก็ฟุ้งซ่านไปเรื่อยๆไม่ได้รับความจริง

มีแต่ความหลอกลวง กลัวผู้อื่นจะมารู้มันแหละเพราะฉะนั้นเรารู้แล้วว่าเนี่ยสัจจะต้องมีความจริงใจ

ความจริงใจตัวเนี่ยเป็นสัมมาสมาธิตั้งใจมั่น

ถ้าเราตั้งใจมั่นในสัจจะแล้วเราก็ได้มันจะได้ไม่เสื่อมไปง่ายๆ

แต่สัจจะสัญญาก็นิใจจึงไม่เที่ยงนั่นแหละเราต้องรู้ซึ้งลงไปอีกว่าสัจจะก็ไม่เที่ยงเขาเรียกสัญญาอนิจจา
เนี่ยสัญญาความจำได้หมายรู้ในสัจจะก็ต้องให้ว่างถึงคราวถึงสมัยแล้วก็ต้องว่างจากสัจจะแต่เราไม่ผิดสัจจะ
แต่เราว่างจากสัจจะ ต้องรู้ตามความเป็นจริงอย่างนี้

อธิษฐานปรารถนาเพื่อว่างหรือเพื่อวิมุตติหลุดพ้นหรือเพื่อพระนิพพาน

เราก็คือตั้งใจไว้แต่แรกแล้วไม่ใช่ว่าปฏิบัติไปอธิษฐานไปไม่ใช่! ก่อนที่จะปฏิบัติเราต้องอธิษฐานจิตแล้ว

เราต้องรู้แนวทางแล้วเราพิมพ์เขียวแล้วต้องปฏิบัติตามแบบแผนนี้

เราจึงจะไม่ผิดไม่พลาดในการที่จะประพฤติปฏิบัติ

เมื่อเรารู้เราเข้าใจแล้วเราก็ได้ไม่ลังเลสงสัยอธิษฐานปรารถนาเนี่ย

ปรารถนาเพื่อวิมุตติหลุดพ้นเพื่อพระนิพพาน

เพื่อนิโรธะความดับทุกข์ในใจไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดแก่เจ็บตายอีก

เมตตารักใคร่ก็รักใคร่พระนิพพานแทนที่จะไปรักหนุ่มรักสาวไม่เอา รักพระนิพพาน นิพพานัง ปรมัง สุธมฺมญัง

รักที่ไม่ใช่รักแห่งแล้งอย่างที่เขาว่าสุขวิปัสสโกเป็นวิมุตติหลุดพ้นด้วยความแห้งแล้งอย่าไปเชื่อเขา

เพราะว่าถ้าจิตเราว่างแล้วไม่มีคำว่าแล้งหรือแห้ง

ว่างทั้งหมดอย่าไปเชื่อลมงายตามที่เขาเขียนเขาพรรณนาไว้ นั่น เมื่อจิตเราว่างแล้วคือว่าง

ว่างจากสมมุติและวิมุตติต้องว่าอย่างนี้ ขณะที่เราว่าสรรพสิ่งทั้งหลายเป็นสมมุติ

เมื่อจิตเราไม่ยึดติดสมมุติจิตเราก็นิพพานจิตเขาถึงแล้วก็สมมุติและวิมุตติอีก

นี่แหละจำไว้ให้ดีต้องมีแบบแผนแบบนี้จึงจะปฏิบัติรู้ง่ายเข้าใจเร็วหรือเข้าถึงได้โดยง่าย

ไม่ต้องไปฟังใครมันก็ครูบาอาจารย์ที่ผู้รู้ทั้งหลายนั้นนะสมมุติทั้งเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ

สุขวิปัสสโกเขาเทียบกับปัญญาวิมุตติแต่หารู้ไม่ว่าปัญญานั้นคือเหตุผลที่ถูกต้อง

วิมุตติจากความทั้งเหตุและผลไม่มีการปรุงแต่ง

เมื่อไม่มีการปรุงแต่งนั่นแหละเหตุผลจึงจะไม่มีคือจิตว่างแล้วก็ไม่มีการใช้เหตุใช้ผลไม่ต้องใช้ปัญญาด้วยดี

องว่าอย่างนี้ คือว่างจากปัญญาด้วยเนี่ยต้องวินิจฉัยแบบนี้จะได้ไม่ต้องลังเลสงสัยอีก

เพราะการใช้เหตุใช้ผลก็ต้องมีวิตกวิจารณ์สังขารต้องปรุงแต่ง แล้วก็ทำให้จิตห่างไกลจากความว่าง

หรือไม่มีทางที่จะเข้าถึงความว่างง่าย

ยิ่งใช้ปัญญามากเท่าไรใช้เหตุผลมากเท่าไรก็ยิ่งจะพุ่งขึ้นไปแทนที่จิตจะว่างสงบลงถูกความว่างคือสัพพะ

พ ธัมมา อนัตตา สัพพะ ธัมมา

อนัตตาสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งเหตุทั้งผลนั่นแหละต้องลงว่างหมดตามที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงเอาไว้ต้องสรุป

ลงว่างหมด นั่นแหละ เราก็คจะได้รู้เลยที่เขายกย่องปัญญาไว้สูงสุดนะ

แต่หารู้ไหมปัญญานะคืออะไร? ไม่มีใครรู้เรื่อง

ปัญญาที่ถูกต้องคือเหตุผลที่ถูกต้องนั่นแหละจึงจะเรียกว่าปัญญา

ถ้าเหตุผลที่ไม่ถูกต้องก็เรียกว่าไม่ใช่ปัญญาแล้ว

เพราะฉะนั้นเราก็ต้องรู้อุตรธรรมนี้แล้วเราก็จะได้ไม่ต้องไปเชื่อใครเป็นปัจเจกตั้ง
 แม้กระทั่งปัญญาก็ไม่ถึงที่สุด ที่ว่าปัญญาวิมุตติก็คือหลุดพ้นจากเหตุผล
 ถ้าพูดง่าย ๆ ก็หลุดพ้นจากเหตุผลเสียถ้าเทียบเอา กับสุขวิปัสสโกที่เขาว่าปัญญาวิมุตติคือหลุดพ้นจากเหตุผล
 คือว่างจากเหตุผลไม่ต้องไปปรุงแต่งคือไม่ต้องไปพิจารณาเหตุ
 ไม่ต้องการรู้ผลนั้นแหละจึงจะวิมุตติหลุดพ้นจากปัญญาแล้วจึงจะจบการศึกษา
 อเสขะจบการศึกษา ก็เพราะว่าเห็นว่าปัญญาก็อนิจจังไม่เที่ยง
 ถ้าใครยังใช้เหตุใช้ผลก็ยังมีทุกข์อยู่อีกเป็นทุกข์แล้วปัญญาก็ไม่มีตัวตน
 ญาณปัญญาญาณทั้งเหตุทั้งผลสิ่งที่เรารู้มันแหละเขาเรียกปัญญาญาณ
 ที่เรามีความรู้ความชำนาญในเหตุในผลเขาเรียกปัญญาญาณ
 แต่ปัญญาญาณทั้งปัญญาและญาณทั้งสองอย่างที่ประกอบด้วยกันนั้นแหละก็ต้องว่างไปให้หมดเพราะ
 ญาณความรู้ที่ไม่มีตัวตนปัญญาเหตุผลที่เราคิดขึ้นมาสมมุติอย่างนั้นสมมุติอย่างนี้เพื่อหาเหตุหาผลก็ไม่มีตัว
 ตนอีกนั้นนะเพราะฉะนั้นต้องว่างทั้งเหตุและผลเพราะฉะนั้นก็ต้องว่างทั้งปัญญาต้องว่างทั้งญาณจึงจะ
 เรียกว่าอเสขะจบการศึกษาไม่ต้องใช้เหตุใช้ผลอีก เนียภูมิจของสุขวิปัสสโกก็เนี่ยว่างจากเหตุผลแค่นี้
 เข้าถึงแล้วเขาเรียกปัญญาวิมุตติคือหลุดพ้นด้วยปัญญา
 ส่วนเจโตวิมุตติคือว่างหมดเลยทั้งภายในภายนอกจึงเรียกว่าเจโตวิมุตติคือหลุดพ้นด้วยใจ
 ถ้าตามแบบแผนเขาเรียกว่าหลุดพ้นด้วยอำนาจแห่งใจ ถ้าแห่งใจต้องจิตว่างอย่างเดียว
 ถ้าจิตไม่ว่างก็ยังไม่วิมุตติหลุดพ้น ต้องรู้ตามนี้เนี่ยเจโตวิมุตติคือรู้ได้ด้วยจิตอำนาจแห่งใจ
 เพราะฉะนั้นเมื่อรู้แล้วเราปฏิบัติตามนี้เราก็จะไม่หลงงมงายไม่ต้องไปเชื่อใคร
 ครูบาจารย์ทั่วโลกส่วนมากยังเข้าไม่ถึงอัตโนมัตถาธิบายทั้งนั้นส่วนมากจะมุ่งไปทางโลกแล้วก็ส่วนมากหล
 ออกให้ทำบุญนั่นนะให้ไปสรวรรคต้องว่าเอาสรวรรคมาล่อให้เขาทำบุญ
 แต่ความจริงแล้วเพื่อพระนิพพานไม่ต้องใช้เงินใช้ทองใช้ข้าวใช้ของแต่ใช้ใจนี้แหละ ทำจิตทำใจให้ว่าง
 เมื่อเราทำจิตทำใจให้ว่างนั้นแหละ เราก็จะวิมุตติหลุดพ้นด้วยใจที่ตามพระพุทธโอวาทนั้นนะ
 ตามพระพุทธโอวาทที่พระองค์ใช้ปฏิบัติบำเพ็ญเพียรใจนั้นแหละจนกระทั่งได้รู้จริงเห็นแจ้งที่ใจว่าสรรพสิ่งที่
 ทั้งหลายก็มีใจเป็นหัวหน้าเขาเรียก *มโนปุพฺพคฺมา ฐมฺมา, มโนเสฏฺฐา มโนมยา*
 ทุกอย่างสำเร็จแล้วที่ใจมีใจถึงก่อนมีใจเป็นหัวหน้าสำเร็จแล้วที่ใจไม่ได้สำเร็จด้วยคาถา
 คาถาอาคมอะไรต่างๆเนี่ยเสก เป่า ฟัน อย่าไปเชื่อโดนหลอก ทำไมจึงว่าโดนหลอก?
 เพราะที่ไม่มีผลแน่นอน ทำไมจึงว่าไม่มีผลแน่นอน? เพราะพระพุทธเจ้าตรัสไว้เอง
 อำนาจเมตตามหอยาพระปริตรอำนาจเมตตาคู่ไม่ได้ถ้ามีบุพกรรม ถึงจะมีหมอปิเศษ ยาวีเศษ มีปริตร
 มีคาถาวิเศษก็ช่วยไม่ได้เพราะมีบุพกรรมเนี่ยเพราะฉะนั้นเราอย่าไปใส่ใจเวทย์ มนต์ คาถา อาถรรพ์ ฐู
 ยันต์คาถาว่าป้องกันอย่างนั้นอย่างนี้แต่มันป้องกันกรรมไม่ได้เห็นมัย กรรมคือการกระทำที่ทำมาก่อนแล้ว
 สมมุติว่ามันอยู่ที่ใจโยม โยมไม่ทำแล้วมันก็ไปฆ่าเขามันก็ประทับใจอยู่
 ไปขโมยของเขามันก็ประทับใจอยู่ ไปประพฤติกามามันก็ประทับใจอยู่
 ไปหลอกหลวงต้มตุ๋นเขามันก็ประทับใจอยู่

กินเหล้ามาแล้วหมดสติไปเท่าไรแล้วก็เห็นมัยเราก็เห็นได้รู้ได้เป็นปัจเจกตั้งว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ควรเชื่อถือเวทย์ มนต์ คาถา อถรรพ์ ยันต์ชั่วร้าย

ชงนั้นชงนี่อย่าไปเชื่อเสียเงินเสียทองเปล่านั้นสมมุติกันขึ้นมาคนมีปัญญาที่หลอกต้มตุ๋นชงนั้นชงนี้มันชงกินเหมือนชงกาแฟนั่นนะพวกเนี่ยเอ็งอยากชงก็เอาเลย จะชงนม ชงกาแฟ ชงโอดิตินอะไรก็ชงนั่นแหละชงกินมันให้หมดมันชงที่ไหนกินที่นั่น

ถ้าใจมันรู้ว่าชงแล้วก็กินเลยชงเสียชงอะไรก็หมดนั่นแหละเรากินมันให้หมดชงแล้วกินเลย มันจะได้ว่างไปจะได้ไม่ต้องวิตกวิจารณ์กับการชงนั้นเนาะจะได้ไม่โง่ดักดานไปโดนเขาหลอกเสียเงินเสียทองสะเดาะห้เคราะห์

ยิ่งสะเดาะห้มากขึ้นสะเดาะห้เงินในกระเป๋าหายหมดเหมือนกับโจรมาสะเดาะห้กุญแจนั่นแหละ ใ้ฉันสะเดาะห้เคราะห์ก็ยิ่งเพิ่มเคราะห์ให้อีกเนี่ยเพราะฉะนั้นให้เรารู้เอาไว้ต้องรู้เท่าทันตามความเป็นจริงเพราะฉะนั้นการปฏิบัติเราจะต้องรู้เหตุรู้ผลนี่เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญญาในเหตุในผลแล้วก็ไม่ให้เชื่อมงายด้วยตัณหาตัณหาธรรมะเรื่องอารมณ์เหล่านี้ทั้งให้หมดเพื่อให้ว่างไม่ต้องไปยึดติดดวงดาวอะไรต่ออะไรความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ดวงดาวอยู่ที่ใจเรานั้นแหละไปวันไหนเองคนนั้นพูดคำคนนี้พูดคำเราไปเชื่อเขานั้นแหละหาบูชาความจริงนะหุบเขามันต้องฟังน้อยๆหน่อยมันจึงจะฟังแต่เฉพาะสิ่งที่เราต้องการรู้แล้วก็ต้องมีเหตุผลด้วยในการฟัง เมื่อเราฟังด้วยปัญญาก็คือเหตุผลที่ถูกต้อง

ถ้าเราไม่มีปัญญาคือผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องมงายไปทั้งหมดหลงไปทั้งหมด เขาว่าที่นั่นดี สายนั่นดีสายโน้นดีแต่สายศีลสายธรรมของพระพุทธเจ้ามันทั้งกันหมดเลยไม่มีใครศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติเพื่อมรรคผลนิพพานไปติดสายชะไปติดใจ

สติปัญญาอุปาทานมันเล่นอีกแล้วนั่นนะเบื้องต้นจะต้องให้หมดสมมุติสายออกไปให้ว่างจากสายนั่นสายนี้แล้วก็มาพิจารณาสายศีลสายธรรมว่าสายศีลสายธรรมเนี่ยมันโยงไปขนาดไหน

ทำไมพระองค์จึงสอนให้พิจารณาศีลพิจารณาธรรมเพราะอะไร? ก็เพื่อให้รู้ความเป็นจริงนะ ศีลก็ละเว้นการละเว้นได้นั้นแหละเป็นธรรมคือว่าง ว่างจากสิ่งที่พระองค์ห้ามไว้ทั้งหมดเลยจะเป็นศีล๕ ศีล๘ ศีล๑๐ ศีล๒๒๗เป็นศีลภิกขุณีสามร้อยกว่าอะไรพวกเนี่ยก็ต้องว่างหมดเลยสายศีลนั้นเนาะสายทุกข์ทั้งนั้นเลยให้รู้ไว้เถอะยิ่งทำผิดมากนั่นนะก็ถูกบรรณาธิเพิ่มขึ้นมาก

เมื่อเราไม่ผิดเลยนั่นนะเราจึงจะว่างเพราะเราไม่มีโทษแล้วก็ไม่มีทุกข์ในการทำผิดด้วยให้รู้ไว้อย่างนั้น ศีล๕ข้อก็ทุกข์๕ข้อหรือโทษ๕ข้อ ศีล๘ก็โทษ๘ข้อ ศีล๑๐ก็โทษ๑๐ข้อ ศีล๒๒๗ก็โทษทั้ง๒๒๗

ถ้าเราไม่ล่วงนั้นแหละเขาเรียกว่าว่าง

เราไม่มีทุกข์แล้วถ้าเราไปล่วงข้อใดข้อหนึ่งก็เป็นทุกข์กับสิ่งที่เราล่วงนั้นแหละ

เพราะเราไม่ทำตามทีพระองค์สอนให้ละเว้นแล้วเราไม่ละเว้นนั้นเนาะ เพราะฉะนั้นศีลอยู่ที่ละเว้นนั้นแหละ ความสำคัญของศีลอยู่ที่ละเว้น ละ-ละ-เนี่ยไม่งั้นก็เหลือแต่สีให้มันเหลือแต่สีอย่างเดียวสีเหลืออง สีลักสีนั้นสีนี้ไม่มีประโยชน์หรอกสีที่เขามาย้อมผ้าก็ผ้าเราสีดีแล้วก็ไม่ต้องย้อมว่างจากสีนั้นนะ

ว่างจากสมมุติสีนั้นสีนี้ต้องว่าอย่างนี้ต้องว่างจากสมมุติสีไม่ต้องไปจำสีนั้นสีนี้ไม่ต้องเป็นทุกข์เรื่องสี สีเหลือง สีแดง สีขาวสีอะไรก็ช่างว่างหมดนั่นแหละจิตบริสุทธิ์ก็ต้องให้ว่างจากภายในภายนอก

ถ้าเราไม่ใช้ปัญญาในเบื้องต้นนั้นจะแสดงว่าปัญญานี้มาก่อน
 ปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องพ่อแม่สอนให้จำไว้
 เหมือนงูพิษไม่เข้าใกล้เหมือนไฟร้อนลวกนั้นแหละก็ต้องจำไว้ ถ้าตัวเองไม่เชื่อไปโดนงูกัดเข้า
 โดนไฟลวกเข้าละก็ตอนนี้จำมาแล้วจะรู้เหตุที่พ่อแม่ห้ามไม่ให้ใกล้
 คำว่าไม่ให้ใกล้ก็กลัวงูจะฉกหรือกัดตายก็จะได้อยู่ห่างจากงูนั้นแหละ ถ้าเราไม่เข้าใกล้งูเราก็จะว่างจาก
 เราไม่เข้าใกล้ไฟเราก็ไม่โดนไหม้เราก็ว่างจากไฟเห็นมัย
 เนี่ยความหมายเนี่ยง่าย ๆ ไม่ใช่ยากอะไรเลยเนี่ยไฟร้อน รากะชิ โทสะชิ โมหะชิเนี่ยไฟคือรากะ ไฟคือโทสะ
 ไฟคือโมหะแล้วก็ยังมีโลกความโกรธความหลงตามมาอีกเนี่ยพวกเนี่ย
 พระองค์สอนไม่ให้เข้าใกล้เราจะได้ไม่ทำผิด ไฟจะได้ไม่ลวกเราไม่ทำร้ายเรา แล้วเราก็จะเป็นผู้ว่าง
 ว่างจากอะไรว่างจากอภิสวาทกิเลส กิเลสสังขมคือรูป เสียง รูปสังขม เสียงสังขม
 เดี่ยวจะนึกว่าเสียงสังขมเป็นยังงัย? เพลงทั้งหลายที่เป็นเหมือนเพลงล้านเพลงที่ฟังกันหูแทบแตกนั้นแหละ
 เกมส์เล่นเกมส์ก็ดูตาตั้งเลยนั้นนะ
 เกมส์ความจริงเกมส์ที่เชื่อมั่นกับอกเกมส์แต่ไอ้ที่ไม่เกมส์นะเห็นไปเรื่อยๆจนกระทั่งตายคาจอเลยนะที่หนังสือ
 พิมพ์ลงนั้นนะ เขาบอกว่าเกมส์แล้วแต่มันไม่เกมส์เพราะมันไม่รู้จักเกมส์(หัวเราะ)เล่นไปเรื่อยๆนั้นนะ
 เพลงนะเดี๋ยวจะนึกว่าเพลงสังขมเพลงสังขมเสียงคืออะไรสังขมเพลงนั้นนะที่จิตมันชอบฟังเพลงแล้วก็เพลง
 นั้นสังขมก็เลยเป็นขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ ไม่ต้องทำงานทำการแล้ว ทิ้งหมดเลย
 กลิ่นก็เหมือนกันกลิ่นน้ำอบน้ำหอมน้ำปรุงอะไรเนี่ยเหมือนกัน
 กลิ่นเหม็นไม่ชอบที่นี้เราสังขมกลิ่นนั้นกลิ่นนี้ไอ้!
 รสกุหลาบหมายถึงกลิ่นกุหลาบกลิ่นอะไรต่อมิอะไรที่เขาทำมาขายเนี่ยเปลี่ยนกลิ่นนั้นกลิ่นนี้ รสชาติเปรี้ยว
 หวาน มัน เค็ม เผ็ด เผื่อน ผาด ขม จืดเซลล์ชวนชิมที่ไหนอร่อยไปที่นั่นเนี่ย
 เพราะฉะนั้นเราต้องว่างให้หมดเลย ไม่ไป กินพออยู่ได้แล้วเราไม่ตายไปวันๆก็พอแล้ว
 ไม่ต้องไปอยากกินนั่นกินนี่อะไรต่อมิอะไร ทำยสุดมันก็เลยลื่นไปแล้วมันก็ไม่รู้รสแล้วเห็นมัย ว่าง
 ว่างจากรส ว่าเฮอ!
 ว่างจากรสแล้วถ่ายออกมาแล้วยังเก็บไว้อีกแล้วมีใครเก็บไว้ไหม? ไม่มีใครเก็บแน่นอนเนี่ยรส
 สัมผัสก็เช่นเดียวกันก็สัมผัสนั้นสัมผัสภายในสัมผัสภายนอกเหมือนตาสัมผัสรูป หูสัมผัสเสียง
 จมูกสัมผัสกลิ่น ลิ้นสัมผัสรส กายสัมผัสโณฐัพพะสัมผัสแล้วก็ชอบในการสัมผัส
 บางคนก็ชอบเย็นสัมผัสเย็นบางคนก็ชอบสัมผัสร้อนเห็นมัย สัมผัสเย็นร้อนอ่อนแข็งอะไรพวกเนี่ย
 ที่ตามแบบแผนท่านแสดงเอาไว้เนี่ยแต่ที่เนี่ยเราต้องว่างให้หมด เพราะสัมผัสแล้วเป็นทุกข์
 พอเราจะสัมผัสเราก็ถึงทุกข์ไว้แล้ว แล้วเราก็จะได้ไม่สัมผัสหรือห่างเราก็ว่างไปแล้วจากทุกข์
 ตาสัมผัสรูปร่างแล้วรูปร่างนี้ว่างไม่ใช่เราไม่ใช่ของเราเลยเราเลือกไปขโมยของเขามาไว้ในใจอีก
 นั้นนะเห็นมัยเห็นรูป ขโมยเสียงของใครมาไว้ในใจก็คือฟังเพลงร้องอยู่ในใจ
 เขาเรียกผู้มีดนตรีในหัวใจอย่างเนี่ยให้รู้เอาไว้ตามความเป็นจริงว่าขโมยเสียงเขามาไว้ในใจ ขโมยกลิ่น
 ขโมยรส ขโมยสัมผัสเขามาไว้ในใจศีลก็เลยไม่มีวิสุทธิตายพร้อยไปที่มันมาสูมไว้ในใจเราแบบนี้

นี่ต้องรู้ความจริงแบบนี้ แล้วเราก็จะห่างไกล พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระอรหันต์เจ้าเป็นผู้ไกลจากกิเลส คำว่าห่างไกลก็คือว่าง ห่างไกลจากกิเลสก็คือห่างไกลจากรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณณ์เนี่ยในฐานะที่ตายังได้อยู่ หูดีอยู่ จมูกดีอยู่ ลิ้นดีอยู่ ภายดีอยู่แต่ก็รับรู้ไม่รับรู้ว่ามีอะไรไม่ใช่ของพระองค์ไม่ใช่ของเราไม่ใช่ของใครมันเป็นปรากฏการณ์ทางตา ปรากฏการณ์ทางหู ปรากฏการณ์ทางกลิ่น ปรากฏการณ์ทางรส ปรากฏการณ์ทางสัมผัส ปรากฏการณ์ทางกายทางจิตเนี่ยนักวิทยาศาสตร์ต้องเข้าใจพฤติกรรมหรือรู้กระบวนการของมันที่กว่ามันจะไปกระทบใจเราเนี่ย แล้วถ้าไปเรียนตามหลักวิชาการเนี่ยมันช้า บางคนก็ต้องได้รับทุกข์รับโทษมากมายแล้ว

หมดกำลังเร็วหมดกำลังใจที่จะศึกษาประพฤติปฏิบัติเพราะฉะนั้นต้องตัดทิ้งไปเลยว่างให้หมดเลย เนี่ยต้องฝึกหัดเอาความว่างเป็นภูมิคุ้มกันแล้วป้องกันจิตเราไว้ก่อน ต้องฝึกให้ได้ต้องทำให้ได้ เราทำงานทำการอย่างอื่นยังทำให้สำเร็จได้เลย แต่ที่นี้ต้องทำจิตของเราให้ว่างให้ได้ การทำจิตให้ว่างก็เป็นการทำงาน เขาเรียกงานทางจิตเห็นมั๊ย

เพราะฉะนั้นเราก็ต้องเทียบเนี่ยงานภายนอกเนี่ยภายใน ทุกอย่างสำเร็จงานภายนอกทำสำเร็จมาเยอะแล้วเนี่ยตั้งแต่เล็กจนโตเนี่ยทำไปเยอะแยะแล้วเป็นเดือนเป็นปีหลายสิบปีมาแล้วเนี่ยสำเร็จไปเท่าไรแต่งานทางใจยังไม่เคยทำเลย(หัวเราะ)คือไม่ให้อ่างไปเลย ทำยังไม่เสร็จก็คือใจยังไม่ว่าง

ถ้าใจเราว่างแล้วก็แสดงว่างานทางใจของเราสำเร็จแล้วมันจึงว่างได้แล้วก็ต้องว่างอย่างบริสุทธิ์ด้วย เพราะสิ่งที่เราประสงค์ก็คือจุดมุ่งหมายก็คือพระนิพพานต้องทำให้ว่างให้หมด

ถ้าเราไปมัวทำงานก็ยังเป็นเพียงสัมผัสมากัมมันโตอยู่เนี่ยต้องว่างจากสัมผัสมากัมมันโตเนี่ยเราต้องทำงาน สัมมาทิฐิเห็นชอบก็ให้อ่างจากสัมผัสทิฐิว่างจากความเห็น การว่างจากความเห็นก็เป็นงาน สัมมาสัมมัตต สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปไปเนี่ยการที่ดำริอะไรต่อมิอะไรต้องให้อ่างให้หมด การว่างก็เป็นการงาน ที่แรกเราก็ต้องดำริชอบเหมือนเราไปศึกษาเล่าเรียนนั่นแหละ

เห็นว่าการศึกษาของเราทำให้เป็นผู้เป็นคนมีความเฉลียวฉลาด

ที่นี้เราเรียนจบแล้วเราก็ต้องทำให้ว่างคือทำให้จิตว่าง เมื่อเราทำให้จิตว่างนั่นแหละเป็นการงาน ว่างจากความเห็น ว่างจากความดำริ ว่างจากการพูดจา ว่างจากการงาน ว่างจากอาชีพ ว่างจากการระลึกละเนี่ย การระลึกละเนี่ยตัวสำคัญเลยให้โยมรู้ไว้ตัดสติทิ้งเลย

มันระลึกละมากเกินไปสับสนวุ่นวายก็เพราะการระลึกละนั่นแหละ ใ้อการระลึกละระลึกละไม่ดี ใ้อสติตัวเนี่ยพาดวงจิตวิญญาณไปตกกระท้ำลำบากมากมายก่ายกองก็เพราะการระลึกละไม่ดี

ถ้าระลึกละดีแต่ความดีมันก็ทำให้เป็นสุขสงบสุขแต่ก็ยังไม่พ้นทุกข์

เพราะฉะนั้นต้องตัดทิ้งเลยสติเนี่ยตัวสแตบ เบื้องแรกเลยต้องว่างจากการระลึกละให้ได้

ที่พระพุทธเจ้าสอนว่าสติสังวรณก็คือให้หยุดระลึกละเนี่ยไม่ใช่เอาตมาพูดไรเหตุผล ความจริงพระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนเลยแต่นักธรรมนักเทศน์นักปฏิบัติทั้งหลายไม่รู้ความจริงเนี่ย

สติสังวรณก็คือพระองค์ให้หยุดการระลึกละ ญาณสังวรณก็คือให้หยุดรู้ มันจึงจะถูกต้อง

อินทรีย์สังวรณิกไม่ให้ไปมองไปเห็นไม่ฟังไม่ให้ดมไม่ให้รู้รสไม่ให้กินไม่ให้สัมผัสนี้แหละอินทรีย์สังวรณิตัวจริง ต้องว่างหมดเลยเพราะเราสังวรณิกก็ต้องว่างเลย

สังวาระให้หมดเลยเนี่ยมันจึงจะถูกตามแนวทางของพระพุทธเจ้าพระองค์

ถ้าเราไม่ได้ทำความเข้าใจในการศึกษาเราไม่รู้แล้วเราจะเอามาพูดได้ยังไง?

เพราะพระองค์แสดงสมมุติสัจจะเนี่ยที่ความจริงที่เป็นของจริงที่มีอยู่

สมมุติว่าใช้เรียกอย่างนั้นใช้เรียกอย่างนี้เนี่ยแล้วก็เพื่อทำให้ว่างจากสิ่งที่มีที่ระลึก

ถ้าเราไม่เข้าใจในพระพุทธโอวาทเหล่านี้แล้วเป็นความเนิ่นช้าเลยต้องว่าอย่างนี้

ความเนิ่นช้าเพราะมีสัคคาวรณมัคคาวรณขวางทางมรรคผล เต็มไปหมด รูปขวางทาง เสียงขวางทาง

กลิ่นขวางทาง รสขวางทาง จอดไม่เป็นที่เป็นทางเนี่ย(หัวเราะ)ต้องว่ารถขวางทาง

สัมผัสโน้นสัมผัสนี้ขวางทางเพราะต้องกระทบอยู่เรื่อยเลยซ้ายก็กระทบ ขวาก็กระทบ

ถอยหลังเดินหน้าก็กระทบนั่นแน่ะวิ่งเร็วไปถ้าไม่ว่างก็ต้องกระทบอีกต้องชนกับเขาอีก

เนี่ยต้องนึกสมมุติเนี่ยสมมุติสัจจะตามพุทธโอวาท

ปรมาตสัจจะคือสิ่งที่ใจเข้าใจนั่นนะที่คำว่าใจเข้าใจก็คือที่ใจเรารู้สมมุติแล้วเราเข้าใจเพราะสมมุติเนี่ยเป็นตัวแทน แต่ก็ยังไม่ใช่ความจริงอีกที่สมมุติก็เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ก็ไม่ใช่ความจริง

เป็นความจำไม่ใช่ความจริงสัญญาอนิจจาเนี่ยเหมือนข้าว ข้าวมันก็ไม่ได้บอก ขอสระอวอ

ข้าวแต่ตัวข้าวจริงๆมันคือข้าวที่เราหุงนั้นเห็นมีสัญญาอนิจจาจำได้หมายรู้ที่จำเอาไว้ก็ไม่ใช่ของจริงอีกแล้ว

มันก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย เขาเอาข้าวแปลสภาพมาเป็นมาทำขนมปังนั้นนะ(หัวเราะ)เราก็จะได้เห็นว่าไอ้!

เยอะเยอะเลยถ้าเราตามรู้นะไอ้โห! ปุงแต่่งไปอีกมากมายเนี่ยเพียงข้าวคำเดียวเนี่ยสมมุติมากมายเลย

ทำขนมทำอะไรต่อมิอะไรได้ทั้งหมด เยอะเยอะมากมาย ถ้าเราไปหลงยึดติดเราก็นั่นนะติดสมมุติ

ถ้าจิตเราไม่ยึดติดมันก็วิมุตติหลุดพ้นจากการยึดติดนั่นแน่ะแต่ถ้าเราจะนิพพานก็ต้องว่าง

ก็คือว่างจากสมมุติและวิมุตติ เนี่ยถ้าเราจะนิพพานจะต้องว่างจากสมมุติและวิมุตติ

จิตมันจึงจะบริสุทธิ์สะอาด

เมื่อเรารู้อย่างนี้แล้วเราก็ไม่ต้องวิตกวิจารณ์แล้วเนี่ยเราเข้าใจแล้วว่าพระอาจารย์เทศน์สอนแนวทางตามพระ

พุทธโอวาทสอนไว้ พระอาจารย์ไม่ได้รู้เองไม่ได้ตรัสรู้เอง พระอาจารย์มาศึกษาตามพระพุทธโอวาท

แล้วทำความเข้าใจตามที่พระองค์แสดงนะแล้วก็รู้แจ้งแทงตลอดคือรู้ตามที่พระองค์แสดงเอาไว้เข้าใจตามที่

พระองค์แสดงไว้แล้วก็เอามาเทศน์มาสอนมาแนะนำเนี่ยให้รู้ความจริงตามพระพุทธโอวาทเนี่ยความจริงของ

พระองค์เนี่ยง่ายมากไม่ได้ยากเย็นแสนเข็ญอะไรเลย

แต่เราต้องมีความใจจริงต้องมีความจริงใจต้องมีความตั้งใจต้องมีสัจจะเอาจริง

ถ้าทำจิตไม่ได้หรืองานทางจิตไม่สำเร็จเนี่ย เรายังไม่ถึงที่สูงสุด

แสดงว่าเนี่ยสิ่งที่ทำทนายพวกโยมก็เนี่ยสิ่งที่โยมได้ยินเนี่ยมันทำทนายอย่างนั้นมันทำทนายอย่างเนี่ยคำว่าทำท

นายก็คือสู้

ต่อสู้เนี่ยตอนเนี่ยต้องมาต่อสู้กับงานภายในเนี่ยต่อสู้กับจิตภายในเพื่อให้มันว่างให้รู้เอาไว้ว่าเนี่ยมันทำทนาย

เราพวกคนมีปัญญาทั้งหลายเนี่ยสิ่งเหล่าเนี่ยทำทนายพระอาจารย์พูดแล้วทำทนายว่าเราต้องทำจิตให้ว่างให้

ดี ถ้าเราทำจิตให้ว่างไม่ได้ว่าเนียเราแพ้มัน เรายังไม่ถึงสูงสุด
งานภายนอกยังพอทำให้เสร็จได้แต่ละวัน
แต่งงานทางจิตนี้ถ้าไม่ทำให้จิตว่างเนียยังไม่ดีเลยยังมีทุกข์อีกยังมีกังวลในงานพรุ่งนี้ เดือนนี้
เดือนหน้าอะไรต่อมิอะไรเนียเยอะแยะไปหมดเลยเนีย เป็นเหตุให้จิตไม่ว่างเลย
ถ้าเรารู้ว่าวันหนึ่งที่เราเลิกงานแล้วก็ต้องเลิกทั้งหมดว่างจริงๆเลยไม่ต้องเอามาคิดเย็น เดิน นั่ง
นอนว่างถึงเวลาเราก็ยังงานประจำแล้วเรารู้
เพราะเราทำทุกวันเราเป็นผู้มีไหวพริบปฏิภาณเพราะงานมันสอนเราให้เกิดไหวพริบปฏิภาณคือเกิดความ
ชำนาญเราสามารถทำได้เมื่อไหร่ก็ได้
ทำเป็นแล้วเมื่อไหร่ก็ได้เพราะรู้วิธีการทำแล้วเพราะฉะนั้นถ้าเราฝึกให้ว่างซะอย่าง
อีกหน่อยเราก็ชำนาญในการทำจิตให้ว่างเห็นอะไรรู้อะไรก็ว่าง
ว่างจากความรู้ความเห็นนั่นแหละจึงจะฝึกหัดว่างให้หมดเลย อนิจจังตาเห็นรูปก็อนิจจังแล้วก็ว่าง
เห็นความว่างมันด้วย คือเราพ้นจากการเห็นมันแล้วมันก็ว่างแล้ว พ้นจากการฟังก็ว่างจากการฟัง
พ้นจากการดมกลิ่นไปแล้วก็ว่างจากกลิ่น พ้นจากการรู้รสเลยลิ้นไปแล้วก็ไม่รู้รสก็ว่างไปแล้ว
ว่างจากสัมผัสอีกสัมผัสไปแล้วก็ว่างไปแล้ว ไม่มีอาลัย สัมผัสธรรมารมณที่มันติดใจจากรูป เสียง กลิ่น รส
โณภูฐัพพะ ธรรมารมณถ้ามันว่างไปจากใจแล้วมันไม่มากระทบใจเรา
เมื่อมันไม่กระทบใจเราเนียอันเนียสิ่งที่พระองค์ต้องการ คือไม่ต้องวิตกวิจารณ์ถึงรูป เสียง กลิ่น รส โณภูฐัพพะ
ธรรมารมณแล้วก็ไม่มีสังขารการปรุงแต่งจิตปรุงแต่งอารมณ์เนีย
เราจึงจะพยายามทำต่อไปแล้วมันก็จะทำให้จิตเราว่างได้อย่างบริสุทธิ์ทั้งงานภายในงานภายนอกนี่ย่อมา
การที่เราทำงานประจำทุกวันนั้นเป็นงานภายนอกงานภายในของเราที่จะต้องทำให้ได้ก็คือทำจิตให้ว่างให้
ดีเป็นงานภายในเป็นงานสำคัญด้วย
ถ้างานของเราไม่เสร็จภายนอกไม่สำเร็จภายในเนียทุกข์ทั้งภายในทุกข์ทั้งภายนอกดับเบิ้ลทุกข์ กินไม่ได้
นอนไม่หลับ กังวล กลัวจะทำงานไม่เสร็จตามที่เขาต้องการ
ตามที่เราเขาสั่งเอาไว้หรือเราทำตามสั่งไม่เสร็จตามสั่งหรืองานเกิดผิดพลาดอะไรขึ้นมา
วิตกกังวลการปรุงแต่งอีกเยอะแยะมากมายเลยเนีย
เพราะฉะนั้นเมื่อเรารู้แล้วว่างงานเราต้องรู้สองอย่างงานภายในงานภายนอกเราต้องทำให้เสร็จถ้าเราทำเสร็จ
ภายนอกแล้วถือว่าปัญญากายนอกแต่ว่างงานภายในยังไม่สำเร็จถือว่าปัญญากายในยังใช้ไม่ได้ยังไม่สม
บูรณ์แบบต้องสำเร็จภายในด้วยคือว่างภายในเนียเป็นการทำทนายผู้มีปัญญาทั้งหลายนักคิดทั้งหลาย
ยิ่งคิดมากมันก็ยิ่งปรุงแต่งมากยิ่งฟุ้งซ่านมากถ้าจิตไม่ว่าง(หัวเราะ)ที่นี้รู้ความจริงว่าเฮอ!
พระอาจารย์ท่านจัดงานไว้ให้แล้วนี่นะงานภายนอกนี่นะงานภายใน
งานภายนอกเราก็รู้แล้วพระอาจารย์ไม่ต้องบอกเราก็รู้แล้วเพราะทำประจำอยู่แล้ว
แต่งงานภายในนี่ยังไม่คุ้นเคยเลยวิธีการปฏิบัติให้ว่างนี้ทำยังงัยไม่รู้ เนียพระพุทธรเจ้าสอนให้ท่าน
ท่านไปให้หมดเลยท่านภายในท่านภายนอก
ท่านภายนอกหมดก็ทรัพย์สินบัติบุตรภรรยาสามีท่านภรรยาท่านเนียบบุตรท่านอีกที่พระองค์แสดงไว้ในพระเ

วสสันดรชาดกเนี่ย นั่นเป็นการทานภายนอก ภรรยาทานบุตรทานทรัพย์สินสมบัติอะไรทานหมด
 เนี่ยทานภายในพระองค์ก็บอกถ้าใครปรารถนาต้องการตา ก็แว่ควักให้
 ถ้าใครต้องการหทัยวัตถุก็จะผ่าออกควักให้นี่เป็นทานภายในแสดงถึงการไม่ยึดติดเนี่ย
 พระองค์ว่าบารมีเต็มในชาติเป็นพระเวสสันดรเนี่ยคืออวรัมอัพมาแล้ว๔อสงไขยแสนกัลป์เนี่ย
 ไปตามให้ทานรักษาศีลไปประพฤตินอกซ่มมะใช้ปัญญา วิริยะ ชนติ สัจจะ อธิษฐาน
 เมตตายังไม่ได้อุเบกขาวางเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)เนี่ยมาว่าตอนที่เนี่ยพระเวสสันดรเนี่ยจึงรู้ว่าอุเบกข
 าว่างวางเฉย
 ถึงไม่มีทานไม่มีศีลไม่มีเนกขัมมะไม่มีปัญญาไม่มีวิริยะไม่มีขันติไม่มีสัจจะไม่มีอธิษฐานไม่มีเมตตา
 จิตของเราที่ว่างได้เห็นมัย ว่างทั้งหมดเลย ไม่เห็นต้องเสียอะไรสักอย่างเลย แล้วก็รวดเร็วด้วยเนี่ย
 ความจริงที่พระองค์แสดงไว้เนี่ยเป็นตัวอย่างทั้งหมดเลย
 คำว่าตัวอย่างก็คือที่จะทำให้แสดงทางพันทุกขก็คือแสดงตัวอย่างต้องเดินทางนี้มรรคทางนี้เหมือนกับพระ
 องค์แสดงมรรคทางโลกคือสัมมาทิฐิ แต่ถ้าจะไปนิพพานก็ต้องว่างจากความเห็น ว่างจากการดำริ
 ว่างจากการพูดจา ว่างจากการงาน ว่างจากอาชีพ ว่างจากการระลึก ว่างจากการตั้งใจอีก
 ถ้ายังมีความตั้งใจอย่างนั้นอย่างนี้แต่ไม่ห้มีความตั้งใจกับความว่างไม่ห้มีความตั้งใจกับพระนิพพานแล้
 วถือว่าเป็นการตั้งใจผิด เขาเรียกมิจฉาสมาธิตั้งใจมันผิด เขาเรียกมิจฉามรรค
 มีสองนัยยะนะทำเป็นเล่นไปนะ มิจฉาทิฐิก็คือเห็นผิด ดำริผิดก็มิจฉาสังกับไป
 มิจฉาว่าอะไรเนี่ยพระองค์แสดงไว้ละเอียดถี่ถ้วน แต่พวกเราไม่ได้ตามรู้ตามเห็นกันไม่ได้ตั้งใจที่จะรู้
 ไม่ตั้งใจที่จะเห็น แล้วก็ไม่ได้ตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติอีกแล้วก็ฟังไม่รู้เรื่องด้วย
 เมื่อฟังไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจแล้วจะปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างไร? เนี่ยทีนี้เมื่อเราฟังแล้วรู้เรื่องเข้าใจแล้ว
 แนวทางพระพุทธเจ้านี้สุดยอด เพราะพระองค์เวียนว่ายตายเกิดสิ่งสมมามากมายเลย
 จากบารมีเป็นอุปบารมีเป็นปรมัตถบารมีสละตายมาหลายภพหลายชาติแล้ว
 แต่ก็ยังยึดในการสละอยู่(หัวเราะ)เหมือนกับระลึกถึงทานที่ว่าจาคานุสสติกรรมฐาน
 ความจริงพระองค์สอนให้ระลึกถึงความว่างของทานที่ให้ไปแล้ว ไม่ให้ไปนึกถึงทานเพื่อจะมาให้รำรวย
 มาทำบุญต้องการความรำรวยเนี่ยมันคิดผิด
 เดี่ยวเนี่ยมันคิดกันอย่างเนี่ยทำบุญทำทานแล้วก็จะได้รวยมากๆเห็นมัย เนี่ยมันคิดผิด
 ความหมายของพระพุทธเจ้าคือให้ระลึกถึงจาคานุสติให้แล้วก็ให้ถึงว่ามันหมดไปแล้วก็ว่าง
 นี่เป็นความจริงที่ใครๆก็ปฏิเสธไม่ได้ แล้วถึงไม่ได้ด้วย ว่ามันว่างจริง
 ความจริงพระองค์ต้องการฝึกให้ว่างทั้งที่ทานก็ว่างไปแล้วศีลละเว้นก็ว่างไปแล้ว
 เหมือนกับเราออกจากบ้านมานี้ก็ว่างจากบ้านมาแล้ว
 ทีนี้ใจจะปล้นไฟจะไหม้ก็ช่างเรื่องของมันมันจะเผาจะวิบัติอย่างไร
 ก็ต้องทำจิตของเราให้ว่างไว้เราออกมาแล้วถ้าเราอยู่ในบ้านก็พอดีพอร้ายก็จะถูกเผาไปด้วยถูกขโมยฆ่าที่
 อีกเนี่ยต้องคิดหลายๆนัยยะตอนนี้เรารู้แล้วว่าใช้พวกนี้ขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ทั้งนั้นเลย
 ทำให้ใจเป็นทุกขไม่มี

ทำจิตให้ว่างดีกว่าทำงานทางจิตดีกว่างานทางโลกทำมามากแล้วจนแข็งเปื้อนหายเหน็ดเหนื่อยเมื่อ
 อยล้าจนกระทั่งเป็นลมเป็นแล้งเกือบตาย(หัวเราะ)ต้องว่าลืมเป็นลืมตายเพราะฉะนั้นเรารู้แล้วเข้าใจแล้วเร
 าก็ต้องทำงานทางจิตวิปัสสนาญาณวิปัสสนาตามเนี่ยก็ต้องรู้ได้ด้วยวิปัสสนาอุบายเรื่องปัญญาเนี่ย
 แล้วเราจะทำยังไงจึงจะเรื่องปัญญา(หัวเราะ)หรือจะเพิ่มปัญญาเนี่ยต้องเอาตามเอาญาณเพิ่มเข้าไปตาม
 แปลว่าเพ่งญาณแปลว่ารู้แล้วก็เห็นอนิจจังญาณอนิจจังตาม
 ความรู้เดี๋ยวก็แวบไปโน้นแวบไปนี่ตามที่เราเพ่งไว้เอาเพ่งรูปอยู่ดีๆได้ยินเสียงไปเพ่งเสียงอีกเนี่ยเห็นมียเนี่ย
 อนิจจังไม่เที่ยง

เพราะฉะนั้นทั้งญาณทั้งตามไม่เที่ยงวิปัสสนาญาณวิปัสสนาตามอะไรก็ได้ลึกลับซับซ้อนอะไรไม่ใช่ของย
 ากเลย แต่ไอ้พวกนี้ยกย่องว่าแห่ม! วิปัสสนาญาณวิปัสสนาตามของสูงอย่างนั้นอย่างนี้
 นั้นนะยังดักดานอีกมากนักใครคิดญาณติดตามติดวิปัสสนาก็ยังไม่ยังเข้านิพพานไม่ได้หรือโสดาบันก็ยังไม่
 ได้ต้องว่าอย่างนี้เพราะยังติดตามติดตามอยู่สักกายที่ปฏิญญายังละไม่ได้

เพราะยังมีความเห็นว่าเป็นญาณเป็นตาม ต้องว่างจากญาณจากตามจำไว้ให้ดีนะเนี่ย
 อาตมาต้องชี้ให้ชัดเจนเนี่ยไม่งั้นก็ต้องหลงมกายนั่น

อวดไปคุยโตไม่ใหญ่กันนึกว่าคนที่ไม่รู้จักต้องพลอยมกายนะไปยกย่องแต่ตัวจริงไม่ใช่เลยโกหกคนอื่นโกหก
 ตนเองด้วยทำให้เสียเวลาของตัวเองทำให้เสียเวลาของคนอื่นด้วย

แล้วก็ไม่ใช่ธรรมบริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้าพระธรรมเจ้าพระอรหันต์เจ้าด้วยเนี่ย

เรารู้อย่างนี้แล้วไม่ต้องไปสนใจคนอื่นสนใจตัวเองเนี่ย

ที่พระพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกก็บอกให้สนใจกิจที่ทำแล้วหรือยังไม่ได้ทำเนี่ย

ทำแล้วก็คือทำงานทำการทางโลกนี่ละ

งานทางโลกงานภายนอกเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวเรามีกินมีใช้หรือยัง?

แล้วก็งานภายในของเราละเนี่ยก็งานที่เราจะต้องทำจิตของเราให้ว่างทั้งภายในภายนอกเนี่ยเป็นกิจจำเป็น
 ที่เราจะต้องทำ ไม่อย่างนั้นแล้วเราก็เกิดมาแล้วเราก็โมฆะบุรุษเป็นโมฆะสตรีตายเปล่า

ตายแล้วยังมีเวรมีกรรมถ้าไปสร้างกรรมทำผิดไว้อีกเนี่ย

เพราะฉะนั้นเรารู้อย่างนี้แล้วเราก็เอาแนวทางของพระพุทธเจ้านี้แหละ ว่างให้หมดรวดเร็วทันใจ

จำไว้ให้ดีเลยงานภายนอกเนี่ยทำเสร็จมาเยอะแล้วแต่ละวันแต่ละคืนแต่ละเดือนแต่ละปีนับเป็นสิบๆปี

เนี่ยทำมามากแล้วเสร็จมามากแล้วแต่งานทางใจยังไม่เคยว่างเลยนั้นนะยังไม่เคยทำให้ว่างเลยต้องว่าอย่า
 งนี้(หัวเราะ)เพื่อพระนิพพานเมื่องานทางใจว่างมันก็ว่างทั้งภายในภายนอกหมดจิตจะเข้าถึงพระนิพพานได้
 อ้าว! เอาแค่นี้ให้เปิดโอกาสให้ถาม....เนี่ยเพียบเดี๋ยวไปอีกแล้วเดี๋ยวก็วันหนึ่งวันหนึ่ง....

ชนะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

เวลา ๒๐.๕๔ น.